

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inostranstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 2. — Štev. 2.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 3, 1936. — PETEK, 3. JANUARJA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

ABESINCI SO MASČEVALI ITALIJANSKI ZRAČNI NAPAD

Postava za socijalno zascito stopila v veljavo

EDEN ŠTUDIRA ZA HTEVE EGIPČANOV

Egipčani zahtevajo novo pogodbo med Egiptom in Anglijo. — Egipčanska vlada posvarila dijake.

LONDON, Anglija, 2. jan. — Vnanji minister Anthony Eden je na prošnjo egipčanske enotne fronte, da je z novo pogodbo pojasnjeno razmerje med Anglijo in Egiptom, odgovoril, da bo to prošnjo uvaževal.

Edenov odgovor pa je samo začuden, ker bo v kratkem poslal še natančnejši odgovor. — Anglija je šele prejšnji mesec dovolila, da je bila obnovljena egipčanska ustava, ko je prišlo do krvavih demonstracij proti Angliji.

KAIRO, Egipt, 2. januarja. — Vsed neprestano ponavljajočih se protiangliških demonstracij egipčanskih dijakov je vlada bila primorana posvariti dijake, da njihovo postopanje v veliki meri ovira pogajanja z Anglijo glede obnovitve egipčanske samovlade.

V torek so dijaki vstavili avtomobil ministrskega predsednika Tefvik Nessim paše, vsled česar ni mogel biti navzoč pri otvoritvi mednarodnega zdravniškega kongresa.

Novoga leta dan je prišlo do spopadov med dvema nasprotnima dijaškima skupinama. En dijak je bil prepeljan v bolnišnico.

KARPIS ZOPET UŠEL PASTI

KANSAS CITY, Kans., 1. januarja. — Alvin Karpis, ki je po Dillingrjevi smrti postal "javni sovražnik št. 1", si je zopet s strojno puško priboril pot v svobodo. Dva policista v svojem avtomobilu sta zagledala ukraden avtomobil s ploščami države Nebraska. Ko policist zakliče, da se avtomobil vstavi, je se hitreje pogl. Vsed velikega prometa pa avtomobil ni mogel naglo voziti. Dva moška skočila iz avtomobila in zbežita vsak v svojo stran. Policista ta čas še nista vedela, s kom imata opraviti. Pozneje je bilo dognano, da sta bila Alvin Karpis in Homer Fanning.

Policista sta pričela streljati ter sledujoč zasledovala Fanninga, ki je zbežal v neko šolo, nato pa skočil skozi okno prvega nadstropja in se mu je posrečilo pobegniti.

Karpis pa je medtem po ovinkih prišel do svojega avtomobila, s katerim je izginil. Policista pa sta ga zopet zapazila in sta ga zasledovala, Karpis pa je pričel streljati s strojno puško. Prišedši izven mesta

KAJ NAMERAVA LINDBERGH?

Najel je tri sobe v hotelu v Liverpoolu. — Listom se je zahvalil za njih obzirnost.

LONDON, Anglija, 2. jan. — Charles A. Lindbergh, njegova žena Ana in sin Jon stanujejo v treh sobah nekega hotela v Liverpoolu. Po neki govorici se bodo odpeljali z avtomobilom v Wales ali pa v London. W. H. Gregory, zastopnik banke Morgan, Greenfell & Co., čije predsednik je bil 17 let oče Lindberghove žene, je rekel, da je Lindbergh prišel v Anglijo, da najde mir. Ko so zastopniki časopisov vprašali, ako je Lindbergh zapustil svojo domovino, ker je dobil pretilna pisma, je Gregory odklonil odgovor in mesto tega rekel: "To morate brati med vrstami."

Gregory je pa tudi pozneje rekel, da v imenu Lindbergha ne more tajiti, da so družino pregnali zločinci. Lindbergh ne sprejme nobenega časnikarskega poročevalca in noče podati nikake izjave glede svojega odhoda iz Amerike.

Gregory pa je pozneje tudi objavil Lindberghovo izjavo, ki se glasi:

"Zelo me veseli obzirnost, ki je bila izkazana meni in moji družini in upam, da bom v tej deželi našel mir. Kot sem pri svojem prihodu rekel naselniškim uradnikom, moje tukajšnje bivanje ni v nikakem stiku s kakšno trgovino."

Lindbergh je prišel z obiskovalnim potnim listom, ki velja za šest mesecev. Ko so Gregoryja vprašali, ako bo Lindbergh prošil za podaljšanje potnega lista, je odgovoril, da je vse odvisno od okoliščin.

Na vprašanje, ako se Lindbergh namerava odpovedati ameriškega državljanstva in stalno ostati v Angliji, je Gregory odgovoril, da tega ne ve in dodal, da so Lindberghovi načrti še negotovi.

Lindbergh se bo najbrž nastanil pri svojem sorodniku Aubrey Nell Morgan, ki je bil poročen s sestro Lindberghove žene, ki pa je lansko leto umrla, v Llandaffu v Walesu.

na prosto cesto je zasledovalcem ušel.

Nekaj ur pozneje je bil Fanning zasačen v šoli, v katero se je zopet vrnil. Tedaj je policija šele izvedela, da je skoro vjela Karpisa.

Karpis je bil vodja pri odvedbi Edwarda G. Bremerja, ki je plačal \$200,000 odkupnine. Lansko leto je policija Karpisu prišla na sled v Clevelandu in malo pozneje v Atlantic City, N. J., toda se mu je vsakokrat posrečilo pobegniti.

DELODAJALEC MORA PRISPEVATI SVOJ DELEŽ V POKOJNINSKI SKLAD

WASHINGTON, D. C., 2. januarja. — Do 15. januarja ali najkasneje do 1. februarja bo zvezni zakladniški urad naznanil natančne predpise za zvišanje davkov, ki bodo naloženi z ozirom na socijalno postavo, ki je s 1. januarjem stopila v veljavo.

Zaradi pomanjkanja sredstev so odvetniki in davčni izvedenci, ki imajo nalogo sestaviti predpise glede davkov, samo še sklenili, kake knjige morajo v tem oziru voditi delodajalci.

Zaradi tega zavlačevanja bodo podjetniki najbrže šele v nekaj tednih izvedeli, ako so po novi postavi dolžni plačevati ta davek ali ne. Davki zapadejo šele s 1. januarjem, 1937.

Po socijalni postavi, ki vsebuje zavarovanje proti brezposelnosti in onemoglosti, mora vsak podjetnik z osmimi ali več delavci plačevati en odstotek skupne delavske plače davka.

Tega davka so izvzeti poljedeljski delavci, hišni posli, mornariški častniki in mornarji, stariši, ki so zaposleni pri podjetjih svojih otrok in otroci pod 21 leti, zaposleni pri svojih stariših.

VELIKA NESREČA AEROPLANA

ALEKSANDRIA, Egipt, 2. januarja. — Dvanajst oseb je izgubilo življenje, ko je velik potniški aeroplan Silvestrov večer padel v Sredozemsko morje. Rešil se je samo pilot Vernon Gerry Wilson, katerega je rešil nek parnik nekaj ur po nezgodi. Aeroplan je imel samo še eno minuto do pristanišča. Kot pravi Wilson, je Najbrže pošel bencin, dasi ga je vzel s seboj potrebno množino.

Vsi trije motorji so se nenekrat vstavili. Aeroplan je imel štiri moše posadke in devet potnikov, med njimi enega Amerikanca in dve ženski. Aeroplan je bil na poletu iz Aten v Aleksandrijo.

EKSPLOZIJA V ITALIJI

PAVIA, Italija, 2. januarja. — Ena ženska je bila ubita, 18 oseb pa je bilo ranjenih, ko je neko skladišče kemikalij zletelo v zrak.

ZIDOVSKO NASELJEVANJE V PALESTINI

JERUZALEM, Palestina, 2. januarja. — V zgodovini Palestine se je v letu 1935 naselilo največ židov, namreč 61,541. Leta 1934 se jih je naselilo 42,359.

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

HRVATJE POZDRAVLJAJO DR. MAČKA

ZAGREB, Jugoslavija, 2. januarja. — Več tisoč kmetov iz vseh krajev Hrvatske se je zbralo v Zagrebu, da pozdravijo in prinesejo novoletna vročila svojemu voditelju dr. Vladimiru Mačku.

Deputacije so pričele prihajati že v zgodnjih jutranjih urah. Kmetje so prišli v narodnih nošah. Deputacije so v svojih voščilih izražale upanje, da bodo v letu 1936 Hrvatske dosegli zmagajo v svojem gibanju za avtonomijo Hrvatske.

Na ulice je bila poklicana vsa zagrebška policija, pa ni imela nikakega dela.

WEST VIRGINIA IMA PRVENSTVO

CHARLESTON, W. Va., 2. januarja. — West Virginia je v preteklem letu izmed vseh držav pridelala največ trdega premoga.

VIJAK USTAVIL PROMET

SOUTHAMPTON, Anglija, 2. januarja. — Ko so na tovornem avtomobilu peljali iz Londona v Southampton 35 ton težki vijak, ki meri v premeru 20 čevljev in je namenjen za novi največji angleški parnik Queen Mary, se je avtomobil polomil, vsled česar je bil na cesti za več ur ustavljen ves promet.

JAPONCI SE PRIPRAVLJAJO NA VPAD

PEIPING, Kitajska, 2. jan. Dva polka mančukuanskih vojakov je prišlo v Čančij v Čaharju. Vse kaže, da jo pričela japonsko-mančukuansko vojska prodirati v provinco Sujan, ki meji na Zunanjo Mongolijo.

SLABA DRUŽBA ZA PREDSEDNIKA

WASHINGTON, D. C., 1. januarja. — Umrli senator Huey Long je pogosto očital predsedniku Rooseveltu, da na svojih počitnicah hodi loviti ribe z milijonarjem Vincentom Astorjem na Astorjevi razkošni jahti Nourmahal. Ta kritika je predsed. Roosevelt tako zadela, da se bo letošnjo pomlad v ta namen poslužil bivše obrežne ladje Electra, ki pa je bila prekrščena v Potomac in je bila izročena zvoznim mornarici za predsednikovo uporabo.

STEKLARJI ZAHTEVAJO PRIZNANJE

Stavkujoči steklarji zahtevajo priznanje svoje stroke. — Tovarni za čevlje preti stavka.

COLUMBUS, O., 2. januarja. — Pet do šeststo stavkujočih steklarjev v štirih državah je povečalo svoje zahteve za priznanje svoje stroke.

Predsednik Federation of Flat Glass Workers, Glen W. McCabe, ki je določil 1. januarja za pričetek stavke, je rekel, da je priznanje te stroke potrebno za zaščito delavcev. Prvotno so stavkarji zahtevali 7 odstotno povišanje plač in odpravo razlike plač po krajih.

Nasproti temu pa so podjetniki zahtevali, da je dosejanja plačilna lestvica preključena.

McCabe je rekel, da je razglasil stavko šele, ko ni bilo več nikakega upanja za rešitev potom kompromisa. Po njegovem zagotovitvi je stavka razširjena po mestih Arnold, Vernon, Belle, Fairhance in Jeanette v Pennsylvaniji, Clarksburg in Sistrerville v West Virginiji, Fort Smith, Ark. in Okmulgee, Okla.

McCabe pravi, da stavka ne bo prej prenehala, dokler delodajalci ne vstrežejo zahtevam stavkarjem.

Predsednik steklarske unije je rekel, da je že prejel ponudbe nekaterih podjetnikov za zvišanje plač za 5 odstotkov. Do sedaj so imeli steklarji plače po 58 centov na uro.

HAVERHILL, Mass., 2. januarja. — Dve različni delavski uniji, ki se borite za vpliv v tem središču čevljarjske industrije, se pripravljate na stavko, katero je razglasila United Shoe and Leather Union.

Navzlic temu pa bodo lastniki čevljarjskih tovarn imeli svoje tovarne odprte in upajo, da bo prišlo 90 odstotkov delavcev navzlic stavki na delo.

ABESINSKO ARMADNO VODSTVO BO IZSILILO ODLOČILNO BITKO V OKOLICI MESTA MAKALE

ABESINSKO MAŠČEVANJE

Italijanske prednje straže južno in jugovzhodno od mesta Makale se nahajajo v paničnem begu. — Predvčerajšnjim so italijanski letalci metali plinske bombe v neutrene abesinske vasi, kar je vojnega ministra rasa Mulugheta tako razkačilo, da je odredil splošen napad. Zdelo se je, kot da so pričeli abesinski vojaki rasti iz tal. Vse gorke steze in vsi prelazi so jih bili polni. Gorje Italijanu, ki jim je prišel v roko. Abesinci niso odvedli nikogar s seboj v ujetništvo, pač pa vsakega na mestu usmrtili.

ODLOČILNA BITKA

Iz precej zanesljivega vira se je zvedelo, da bodo Abesinci izsilili odločilno bitko v bližini mesta Makale. Cesarjev nečak Jerma je bil poslan v Tigre provinco z močno armado, ki bo pomagala rasu Mulughetu.

General Badoglio se noče spuščati z Abesinci v bitko. Mogoče se čuti preslabega ali pa zavlačuje spopad iz stratežičnih razlogov.

DVE LAŠKI LETALI IZSTRELJENI

Iz glavnega stana abesinske armade poročajo, da so bili Lahii prisiljeni zapustiti Tigre provinco. Edinole ozek pas ozemlja med Aksumom, Adowo in Adigatom je še v njegovih rokah.

Glavarji, ki so se zbrali v cesarjevem šotoru v Dessye, so bili silno navdušeni, ker se je abesinskim ostrostrelcem posrečilo izstreliti dve italijanski letali. Prvo je padlo na zemljo pri vasi Kebti, drugo pa v neposredni bližini Makale.

VSTAJA V LIBIJI

V italijanski koloniji Libiji je izbruhnila vstaja. Domače vojaštvo se je uprlo ter usmrtilo italijanskega poveljnika. V Libiji ima Italija na tisoče vojakov ter ogromne množine vojnega materiala.

"DIVJAŠKI NAČIN BOJEVANJA"

Abesinska vlada je danes zapretila, da bo zaplenila vse premoženje italijanskih civilistov, ki žive na abesinskih tleh, če se bodo Italijani še v bodoče posluževali divjaškega načina bojevanja.

Wolde Mariam, abesinski poslanik v Franciji, je izročil včeraj Ligi narodov odločen protest abesinske vlade.

Nota odločno zanikuje, da se Abesinci poslužujejo dum-dum krogel, fašistične letalce pa dolži, da mečejo bombe na civilno prebivalstvo.

ŠVEDI SE HUDUJEJO NA ITALIANE

Princ Carl, predsednik švedskega Rdečega križa, je sklical sejo Rdečega križa, da razpravlja o tem, kaj je storiti, ker so italijanski letalci bombardirali švedsko obvezovalno postajo v Abesiniji.

Švedski Rdeči križ zatrjuje, da so Italijani namenoma bombardirali ameriško bolnišnico v Dessie in švedsko obvezovalno postajo na južni fronti.

Po celi Švedski vlada veliko ogorčenje nad Italijani. To svoje ogorčenje pa bo Švedska še bolj potrdila s tem, da bo poslala v Abesinijo nov, še popolnejši oddelek Rdečega križa.

LIGA NARODOV OGORČENA

V krogih Lige narodov je zavladalo veliko ogorčenje, ko se je izvedelo o obstreljevanju švedskega obvezovališča na abesinski južni fronti. Ko se bo dne 20. januarja sestal svet Lige narodov, se bo bavil tudi s to zadevo.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Beneš, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 318 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for US and Canada, including prices for 1 year, 6 months, and 3 months.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" is published every day except Sundays and holidays. Duplicates are provided for subscribers.

"GLAS NARODA", 218 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 2-3576

NEKOLIKO PREGLEDA

Novo leto so pozdravili temni oblaki na političnem obzorju. Politični opazovalci posvečajo vso pozornost razvojem v Afriki, Evropi in Aziji.

V Afriki divja italijansko-abesinska vojna. Cilj Italijanov je ustvariti v Vzhodni Afriki fašistično kolonijalno državo.

V Evropi se nič dobrega ne pripravlja. Nemčija je za čela oboroževati in zahteva kolonije. Sin zadnjega avstrijskega cesarja hoče po vsej sili zasesti avstrijski prestol.

V Aziji narašča napetost med Japonsko in Kitajsko. Rusija je pripravljena in čaka. Japoncem ne bo dovolila, da bi se preveč razmnožili po azijskem kontinentu.

Ker Italijani v Afriki ne napredujejo tako kot želi Mussolini, in ker Liga narodov bolj in bolj pritiska na Italijo, preti nevarnost, da se zanese vzhodnoafriški spor tudi v Evropo.

Mussoliniju bo prineslo letošnje leto precejšnjo razočaranja. Anglija ojačuje svoj vpliv v Sredozemskem morju. Nj svojo stran je dobila razen Španske in Italije, vse države, ki meje na Sredozemsko morje.

Mussolini pa ni edini mož, ki hoče imeti kolonije. Imeti jih hoče tudi Adolf Hitler, kar povzroča francoskim in angleškim diplomatom velike skrbi.

Med Francijo in Sovjetsko unijo je bila sklenjena zveza, ki je naperjena v prvi vrsti proti Nemčiji. V zameno za to pa išče Nemčija zvez s svojimi južnimi sosedi, da bi zabila nekakšen klin med Pariz in Moskvo.

Sovjetska unija ima pa tudi svoje lastne skrbi. Vzme mirja jo namreč položaj na Daljnem iztoku.

V Ameriki vlada največje zanimanje za predsedniške volitve.

"New Deal", pod katerim se je razmerje med vlado in vladanimi znatno izpremenilo, stavlja deželi važno vprašanje: Ali bo ostal "New Deal" tudi v prihodnje v veljavi?

Sedanja administracija ima svojega kandidata: Franklin D. Roosevelta. In ima svoj program: "New Deal".

Opozicija — republikanci in nezadovoljni demokrati — mora pa svojega kandidata šele izbrati in svoj program sestaviti. In kdo bo ta kandidat: Borah, Landon, Knox, Vandenberg ali zopet Herbert Hoover?

"New Deal" je pripravljen na boj, četudi bo mogoče prisiljen spremeniti način bojevanja.

Dopisi.

Beamsville, Ont.

Cenjenemu upravnistvu pošiljam money order \$3.50, to je za nadaljno polletno naročnino za list in 50 centov za Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1936.

List "Glas Naroda" se mi je tako priljubil, da ga vsak dan željno pričakujem.

Prosim g. urednika, ako blagovoli v listu priobčiti par vrstic, da se pri tej prilici zahvalim našim rojakom Slovincem v Clevelandu, ki nas razveseljujejo vsako nedeljo s svojimi zares lepimi radio programi. Tujak nas je že precej Slovincem naseljenih in skoro vsi imamo radio, a najraje poslušamo slovenske radio programe. Kako lepi sta bili pesmi, ki ju je zapel moški zbor, "Kaj boš za mano hodil" in "Slovo".

Pač malokateri Slovinci je popolnoma pozabil na svojo rodno grudo, in ko ko čuje svojega naroda mile pesmi, mu misli pohitijo tjakaj, kjer fantje po vasi vriskajo in prepevajo, in se spomni na tiste lepe vinske gorice.

Prosim, dragi rojaki, Slovinci iz Clevelanda, da nas še velikokrat razveselite s svojimi lepimi radio programi.

Tudi naši bratje Čehoslovaki za radio prav lepo igrajo in pojejo. Prav žal mi je, če mi nedelja preide, pa nisem slišala slovenskega ali čehoslovenskega radio programa.

Dragega rojaka iz mrzlega Red Lake pa že dolgo zastoj pričakujem. Bojim se, da ga je pobrala sibirski zima, ki vlada po severnem Ontariu. Zanj hranim najboljše pri zidu. H koncu želim vsem Slovincem in Slovenkam, bralcem in bralkam "Glas Naroda" po Canadi in Združenih državah srečno in veselo novo leto 1936. — "Glasu Naroda" pa želim še več naročnikov. Petra Zgaga prosim, da naj v novem letu 1936. nam Marjancem malo priznane. Včasih zaslužimo, vselej pa ne.

Pozdravi! Mary P.

Iz Slovenije.

ABESINSKI PODPORČNIK V MARIBORU

MARIBOR, 17. dec. — Včeraj se je pripeljal z vlakom iz Avstrije sumljiv mlajši tujec, še precej čedno oblečen, kate-rega pa je zunanost izdajala, da je pripadnik tujega orientalskega plemena. Črna polt in kodrasti črni lasje so pričali, da je doma kje iz vroče eksotične dežele. Zaradi zunanosti bi ga bili še pustili naprej, pozornost obmejnih varnostnih organov pa se je zbudila vsled tega, ker možakar ni imel potniških dokumentov. Zadržali so ga in ga začeli izpraševati sem in tja v nemščini in francoščini, ki jo dobro obvlada. Skraja se je malo izmikal, nato pa je le prišel z barvo na dan, in izjavil je, da je abesinski častnik, ki je ušel iz italijanskega ujetništva. Zove se Zulmah Šluno, je 35 let star ter je bil po poklicu trgovec. Pravi, da je žid, vendar pa se ni mogel izogniti mobilizaciji ter je moral na fronto.

V Abesinski vojski je dobil čin, ki odgovarja našemu podporočniku, ter so ga poslali v armado rasa Sejuma v prvo vojno četi pri Adui, kjer je doživel ognjeni krst. Bitka se je tam za vse Abesince iztekla slabo, najbolj pa za našega podporočnika, kateri je bil ranjen in ujet. Italijani so ga najprej odpeljali v Eritrejo, tam so ga naložili na trgovsko ladjo ter ga prepeljali v Evropo. V Trstu je prišel v bolnišnico, kjer so mu zdravili rano, in ko je ozdravel, se mu je zatožilo v ujetništvu po svobodi ter je ušel iz bolnišnice. Beg se mu je posrečil. Prvorokral je italijansko mejo na Tirolskem, odtam je popihal v Avstrijo ter se je nato odpeljal do Maribora. Na obmejni policiji so eksotičnega gosta večeraj oddali v policijske zapore, kjer je prenočil, danes dopoldne so ga pa izročili takoj vojaškemu poveljstvu mesta Maribora, ki bo sklepalo o nadaljni usodi zanimivega gosta. Jasno je, da je mladi abesinski podporočnik bil za Maribor prava sencajca.

SMRT OTROKA POD DREVESOM

MARIBOR, 16. dec. — V Pločeršnici v mariborski okolici se je zgodila nesreča, ki je zahtevala življenje 8-letnega otroka. Viničar Jakob Saletinger je podiral veliko, okrog 30 metrov visoko drevo, ki je stalo pred hišo. Pri delu mu je pomagal delavec Karl Kraner. Vini-

čarjevi otroci so se zbrali pred hišo ter opazovali podiranje velikana, vsi radovedni, kako se bo drevo prevrnilo in kam bo padlo. Oče je v strahu, da se ne bi drevo podrlo po otrocih, nagnal mladino zabičaj z hišo ter vsem strogo zabijal, da ne smejo iz nje. Vsi so ga ubogali, le 8-letni Tonček je šel skrivaj iz hiše pri zadnjih vratih ter se splazil nato po 2 metra globokem kolovozu, ki vodi proti St. Petru, v bližino mesta, kjer so drevo podirali in se tam skrivil v opazovališče, ne sluteč, da gre v smrt. Z mogočnim truščem in hreščanjem se je drevo podrlo in zagrmelo na zemljo. V tem trušču je zamrl smrtni krik malega Tončka, tako da ni nihče vedel, da se je zgodila nesreča. Oče je mislil, da je Tonček pri drugih otrocih v hiši. Ko pa je šel Kraner obsekavat vrh drevesa, je našel pod vejami fantka nezavestnega in vsega krvavega. Prestesli so ga v hišo, pa je že po preteku pol ure umrl. Veje drevesa so ga oplazile po glavi ter mu zdrobile lobanjo.

SIN UBIL OČETA

MARIBOR, 13. dec. — Iz Kuršincev v Slovenskih goricah je dobilo okrožno sodišče v Mariboru obvestilo o dogodku, ki je globoko pretresel vso tamkajšnjo okolico. Pod udarci motike je obležal s smrtnimi ranami na glavi posestnik Jožef Perger, ubijalec pa je njegov lastni sin, 21-letni Anton. Dogodek se je odigral zvečer, ko sta se oče in sin vrnila skupaj z dela od nekega sosedu. Oče se je pri sosedu opil, sin pa zatrjuje, da je prišel domov popolnoma trezen. Ko sta bila doma, se je hotel sin briti, oče pa je v pijanosti navalil nanj ter ga podil iz hiše. Zgrabil je tudi za dolg krušni nož, ki je ležal na mizi, ko je vstopila v sobo mati ter skušala besnečega moža zadržati. Moževa jeza se je obrnila proti njej ter jo je pahnil od sebe, da je padla po tleh, sam pa je z nožem zdrvel za sinom, ki se je medtem umaknil skozi kuhinjo in vežo iz hiše. Na pragu je sina dohitel, pa zopet je prihitela mati, ki je preprečila nesrečo. Mož je nato obrnil nož proti ženi, takrat pa je priskočil sin, ki se je medtem oborožil z motiko, prislonjeno pri kletki, ter dvakrat zamahnil. Zadel je obakrat očeta po glavi. Udarec mu je zdrobil sence, da so se takoj poodili možgani ter je obležal na pragu v nezavesti. Pobitega Pergerja so nato domači prenesli v posteljo ter ga nameravali prepeljati v bolnišnico, pa je še pred preložitvijo na voz umrl.

Naši v Ameriki

V McKeesport, Pa., je umrl John Benvin, star 55 let. Tam zapušča ženo, pet sinov in dve hčeri, osem vnukov in dva brata. V starem kraju (na Primorskem) zapušča mater in dve sestri. Umrl je po kratki in mučni bolezni. Bil je naročnik "Glas Naroda" dolgo vrsto let.

Frank Zakrajšek v Hariette, Michigan, je bil zaprt, ker je bil obdolžen, da je zažgal Franku Novaku hišo. Zakrajšek je sedaj na prostem pod varščino. Proces bo januarja. Ker sta bila Novak in Zakrajšek skregana že dalj časa, je Novak preč obdolžil Zakrajška. Zakrajšek pravi, da ni on zažgal.

Frank Zevnik v Nanty Glo, Pa., je prejel brzovaj iz Chicago, da je avtomobil povozil njegovega brata Anton Zevni-

Peter Zgaga

STERILIZACIJA IN PORODNA KONTROLA

Nedavno smo razpravljali o sterilizaciji, ki jo je Hitler uvedel v Nemčiji, ter o porodni kontroli v splošnem.

Nekateri so bili za, drugi zoper. Ta se je skliceval na nauke katoliške cerkve, da mora imeti poročena ženska toliko otrok, kolikor jih ji je Bog namenil, češ, da so otroci božji blagoslov; oni je pa trdil, naj bo družina s tem božjim blagoslovom le toliko obdarjena, kolikor ga more preživeti.

Na vrsto je prišla tudi sterilizacija duševno in telesno nerazvitih oseb, ki običajno nimajo in ne morejo imeti zdravega potomstva.

Debata me je tembolj zanimala, ker že zadnjih pet ali šest let opazujem slučaj, ki bi moral marsikateremu nasprotniku porodne kontrole odpreti oči, če bi znal gledati, seveda, in če je dovteten za dokaze, ki so z njegovimi trditvami v nasprotju.

V našem bloku se je pred še-

ka, ki je drugi dan v bolnišnici umrl. Doma je bil iz vasi Velika vas, fara Leskovec pri Krškem na Dolenjskem. Po pokličen je bil mizar. Bil je tudi dober pevec. V Chicagu je bival krog 30 let in samec. Star je bil krog 50 let. V Ameriki zapušča brata na Nanty Glo, Pa. Za brata Jožefa se pa ne ve, ali je še med živimi ali ne.

Frank Tomšič, star 64 let, se je na božič zgrudil mrtev na ulici v Clevelandu, O., ko se je vračal domov iz cerkve. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je bil iz Svere pri Hinjah in v Ameriki je bival 35 let.

31. decembra zjutraj je po kratki bolezni preminula v Cleveland, O., Mary Jurglič, rojena Banko, vdova, v starosti 52 let. Ranjka je bila doma od St. Jakoba pri Ljubljani, odkoder je leta 1902 prišla v Ameriko.

Listnica uredništva.

Chicago, Ill. — Žumber je spadal pred vojno pod okraj Karlovca, torej pod ogrsko krono.

KJE JE —

FRANK PALČIČ, doma od Loža. Pred 31. leti sva skupaj potovala iz starega kraja; on je potoval prvič, jaz pa že tretjič in bi rad izvedel za njegov naslov. Zato prosim, če kdo ve, da mi javi, ali naj se mi pa sam oglasi. — John Košak, Box 42, Aurora, Minn. (2x)

stimi leti naselila siromašna irska družina. Mož, žena in štiri otroci. Žena vsa strpljena od dela in močan, toda pijanec, da mu ga ni bilo para. Otroci slabotni; lakoto in pomanjkanje si jim bral v obrazih.

Dokler je mož delal, je še šlo, četudi je pogнал po grlu več ko polovico zaslužka. Ko so ga pa zaradi pijanosti spodili na cesto, se je začela mizerja, da je bilo joj.

Žena je hodila stanovanja pospravljat, perilo prati in likat, toda zaslužek je bil možu komaj za žganje. Otroci so se usmili dobri ljudje, navzlic temu so bili pa večkrat lačni negoti siti.

Neke noči je mož podivjal. Razbil je posodo in začel metati skozi okno siromašna pohištvo. Policist ga je udarcem omamila, zvezal in poklical ambulanco.

Odvledli so ga v bolnišnico, nato pa v neki zavod za slabotne.

To se je zgodilo kmalu po božičnih praznikih.

Žena in otroci so imeli mir. S pičlim zaslužkom je reva preživljala družino. Mož se je v zavodu lepo obnašal, toda normalen ni bil nikdar več, kajti ceneno prohibicijsko žganje mu je izpilo dobršen del že itak opešanih možganov.

Ker ni bil nevaren, so mu dovolili, da je po enem letu preživel božične praznike v krogu svoje družine. Prišel je čedno oblečen in še celo nekaj dolarjev je prinesel s seboj, ker je v kuhinji pomagal.

Po treh dneh je odpotoval, po devetih mesecih je pa žena rodila nadaljnega otroka. Ta strašna tragedija se je ponavljala leto za letom. Lansko jesen je prišel na svet deveti otrok, pa je revše par dni po rojstvu umrl. Smrt tega otroka je bila v zadnjih šestih letih edini blagoslov za ubogo mater.

Najstarejši je star zdaj petnajst let. Slabokrven je in srčno hibo ima. Sicer pa brilten fant in toliko razoden, da lahko preklinja svojo usodo.

Njegova trinajstletna sestrica je škrofulozna. Dva sta kratkovidna; eden je star pet let, pa še ne govori.

Letošnje božične praznike jih je prišel oče zopet obiskat. Samo za dva dni. Toda dva dneva sta najbrž zadoštovala, da se bo jeseni pomnožila družina za nadaljno siroto.

Relief dobivajo in se rinejo naprej. Kadar bolezen pritise pošlje občina zdravnika, irska cerkev pa kaplana. Prvi zapiše kapljice, drugi pa da blagoslov.

Tragedijo, ki se vrši v hiši onstran ceste, opazujem že šest let in prihajam do zaključka, da Hitler ni napačno napravil, ko je odredil sterilizacijo, in da zagovorniki porodne kontrole niso tako strašni krivoverci kot jim nekateri očitajo, da so.

DENARNE POŠILJATVE. Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy. Includes contact information for Slovenic Publishing Company.

POGUMNI REŠEVALCI. Naši v Ameriki. Važno za potovanje. Large advertisement for travel services, including ship departures and contact info for Slovenic Publishing Co. Includes an image of a ship.

KDO BO ZMAGAL?

To vprašanje: Kdo bo zmagal? živo zajema duhove v vsaki vojski, pa tudi sedanji afriški. "Vojni vesnik", časopis za jugoslov. vojsko, priložuje v svojih zadnjih 2. številkah lanskega leta zanimiv članek bivšega slovenskega podčastnika v avstrijski vojski, pod naslovom: "Izgube in duh čet", ki meče jarko luč tudi na sedanje vojne dogodke v Afriki (dasi se ne nanaša na abesinsko vojskovanje, ker je bil pisan še pred letom dni). Iz njega podajamo nekaj glavnih misli.

"Zmage, izvojevane v več let trajajoči vojski z velikimi izgubami, niso prave zmage. Pri vsej dobri in močni vjaški organizaciji nobena država z vso doslej znano moderno oborožitvijo ne more odločilno poraziti sovražnika v eni ali celo v več bitkah. Zato mora vsak vojskovojači se del že vnaprej upoštevati izgube ter to upoštevati že pri poučevanju rekrutov. Tudi načela stare strategije so zahtevala, da je treba čim bolj hraniti mrtvi in živi bojni material. Vendar v kljub temu lahko rečemo, da so v tem oziru močno grešile vojske velikih držav. Odveč bi bilo omenjati, kako je n. pr. bila ugodna elita avstrijske armade v Galiciji. Lahko torej rečemo, da niti ena armada ni dobera poznala dejstev modernega vojskovanja.

Ko bi bila pred svetovno vojno kje kaka velika armada, ki bi bila razumljiva, kaj je vojna, ko se je treba vojskovati s strojnimi in z močnim učinkom in na velike daljave, ki bi vedela, kaj je vojskovanje v jarkih in rovih ter bi svoje vojake bila na to pravočasno naučila, bi taka vojska mogla potolči 2-3krat močnejšega sovražnika.

V moderni armadi bo treba ustvariti posebne izbrane oddelke, kar se je godilo že v svetovni vojni. Te izbrane čete bodo mnogo več dosegle in imele mnogo manj izgub. Ko je Italija stopila v svetovno vojno, je imela tako rekoč odprta vrata na Dunaj in Budimpešto. Toda za tak pohod ji je poleg zbranih mas bilo potrebnih vsaj nekaj tisočev junakov. Ko bi jih bila imela, koliko bi bile njene izgube manjše in koliko prej bi bil prišel konec osrednjih velesil. — Torej cilj modernega vojskovanja v bodočnosti bo, da se izgone izgubam do skrajnih mej možnosti. Strašno pa popri najkrepkejšo vojaško srce, če vidi velike izgube in malo uspeha.

Naskok je bil in bo ostal, dokler se bodo ljudje vojskovali, zaključek odločilnega boja. Tudi naskok mora biti pripravljen. Drznost v vojski dobro reši včasih tudi najtežje naloge. Slapa drznost pa bi pri sedanji oborožitvi bila gotov pogin. Zato se bo naskok v moderni vojski moral izvesti na nov način; zlasti bo moral sovražnika iznenaditi. Potrebna bo nova taktika, kakšna, to naj ostane skrivnost. Lahko pa rečem, da mobilizirane mase pravega naskoka ne morejo izvesti. Zgube pri naskoku, ki je izvršen brez korajžje in elana, so velike, uspehi pa navadno majhni. Zato je bolje, da takega naskoka ni.

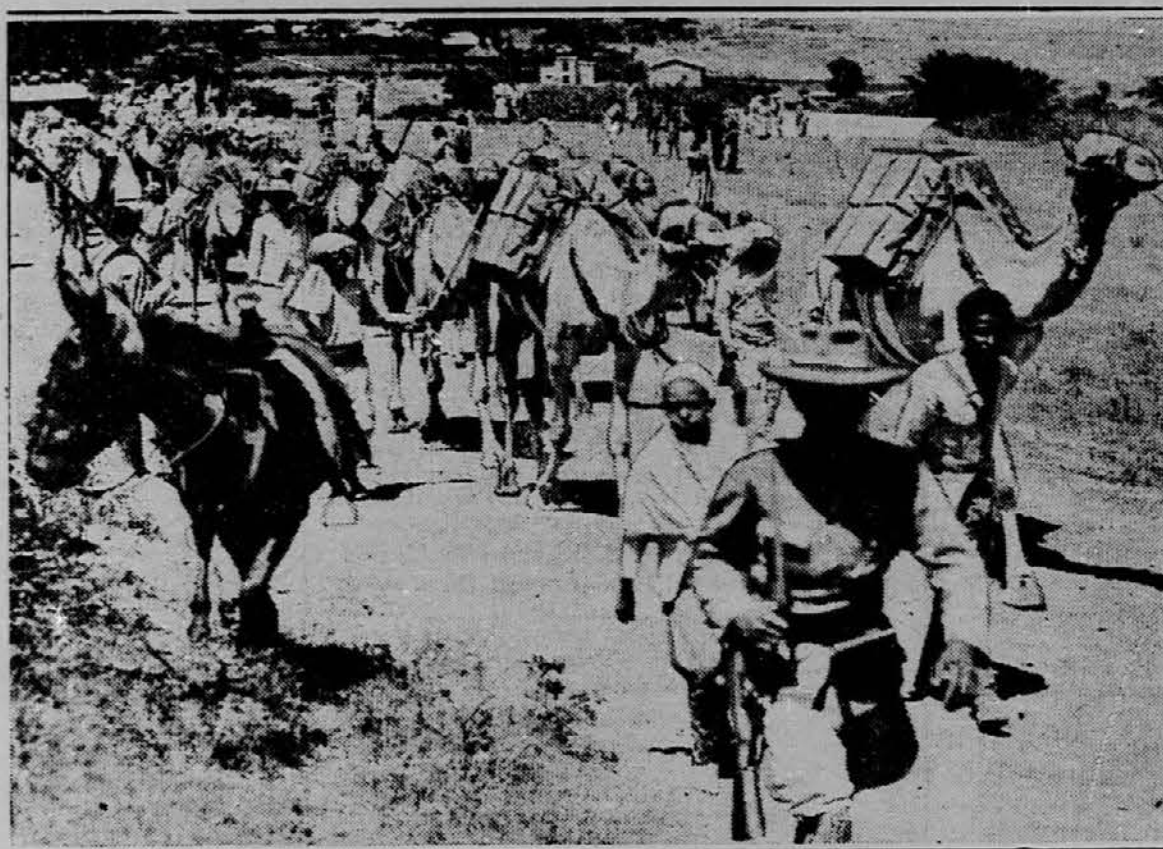
Solunsko fronto so predrle čete, katere so imele dovolj vojnihkušenj, naskok pa je bil izvršen z elanom, kakršnega dotlej niso poznali. Zato pa so bile zgube v primeri v doseženimi uspehi nenavadno majhne. Te izgube pri tako velikih uspehih je tudi najbolj priprosti vojak smatral za potrebne. Nikdar namreč ni mogoče dovolj jasno poudariti, da so v vsaki vojaški enoti vojaki, ki znajo kritično misliti. Kdor bi mislil, da so vojaki stroj brez duše, bi v nevarnih trenutkih nikdar ne mogel rešiti položaja, ker v takem slučaju rešuje položaj duša in srce voja-

ka, s čimer se preprečijo tudi izgube.

V bodoči vojni bo seveda treba računati z novimi doslej še neznanimi vojnimi razmerami. Vendar mora vsak redov vedeti in verovati, da se je storilo vse, kar je mogoče, da bodo zgube manjše. To je treba v vojsku negovati že v mirnem času. Vojak mora imeti zaupanje tudi v svojo puško, ki je najstrašnejše orožje v rokah hrabrega in zvitega borca. Proti malim puškam so morali uvesti topove največjega kalibra. Iznšli so metalca min, strupene pline, da bi pešcu izbili puško iz rok. Pa vse, kar si bo moderna tehnika še izmislila, tanke, letala itd., mora uničiti pešec s svojo puško. Mislite si, da more majhno število dobro skritih vojakov na ugodnih položajih s puškami z uspehom potolči cele polke, brigade in celo divizije. Puška je orožje, ki povzroča največ izgub. Pred topovi se lahko skriješ, ravno tako pred metaleci in, pred strupenimi plini, letalskimi bombami, a pred puško sposobnega sovražnika se ne moreš umakniti, kadar pride zadnji čas boja, ko je treba zvitosti, drznosti, poguma in vojaškega duha. Treba pa je poudariti tudi še to, da moderna puška še davno na do polovice svoje vrednosti izkoriščena. Vzrok je poleg drugih tudi ta, da doslej niti ena država nima vojakov, ki bi bili tako oblečeni za vojskovanje, kakor to zahteva moderna brzostrelna puška. Zato so Avstrijci, Nemci, Bolgari in Turki imeli tak respekt pred srbsko vojsko. Porazno je bilo za sovražnika Srbije, ki srbske vojske sploh videl ni. Ko je že mislil, da je sploh ni pred njim, je pa nenadno udarila nanj in mu vtila smrt in strah.

Skušnje iz pretekle dobe bo treba izročiti mladini, katero bo treba izuriti v posebne naskakovalne čete. T bodo morale izvrševati take naloge, katerim navadna mobilizirana vojaška enota ni kos. Za modernno vojskovanje je treba veliko znati. Tega se pa v 18 mesecih vojak ne more naučiti. Sovražnika je treba iznenaditi, ga varati, se mu skrivati. Tega se moderni vojak tudi v manevrih ne more naučiti.

NA POTI NA FRONTO

Na sliki vidite kolono abesinskih vojakov na poti na fronto. Kamele jim pomagajo nositi municijo in provijant.

FRANCOSKI GIBRALTAR

Več ko polovica francoskih meja leži ob morju. Niti ena četrtina obrežja pa ne odpade na Sredozemsko morje, vse drugo obrežje je ob Atlantskem oceanu in ob Severnem morju. Toda k Franciji spada danes tudi velik del severne Afrike, Maroko, Alžir, ki se vedno tesneje spajajo s Francijo. Če upoštevamo tudi to obrežje, ima Francija večjo polovico obrežja v Sredozemskem morju. Zato razumemo, zakaj je večji del francoske mornarice nastanjen v tem morju.

Velika francoska pomorska oporišča v Sredozemskem morju leže v sredini. Najvažnejša francoska bojna luka je Toulon. Za njim je važna bojna luka tudi Bizerta v afriškem Tunisu. Ta obvlada morski prehod med Sicilijo in Afriko. Ta najvažnejša francoska pomorska oporišča v Sredozemskem morju pa so precej daleč od Gibraltarja torej 7-8 sto km oddaljena od izhoda v Atlantsko morje. Zato je francoska vlada že 16. julija l. 1934 s po-

sebim zakonom dosegla dovoljne da napravi novo moderno pomorsko oporišče v severni Afriki. Dne 12. novembra letos pa je bilo sklenjeno, da se utrudi in zgradi bojna luka Mers-el-Kebir v Alžiru.

Mers-el-Kebir je arabsko ime in pomeni "Velika luka." Tukaj so že Rimljani imeli svoje znamenito pristanišče, katero so imenovali "Portus Divinus". Ta luka leži 6 km severno-zahodno od Orana na zahodni obali Alžira. Od Gibraltarja je oddaljena 250 km. Morska ozina med to luko in med španskim obrežjem pa je 150 km široka. Zato lahko rečemo, da ta luka pomeni francoski Gibraltar v Sredozemskem morju, kadar bo seveda vsa dograjena in dodelana.

Pomisli je treba, kako važen je bil za Angleže Gibraltar še tedaj, ko so njihovi topovi nesli samo 15 km daleč in so z njimi lahko obstreljevali afriško obrežje. Danes pa so na razpolago orjaška bombna letala, ki isto delo opravijo v dobri uri. Moderno vojno pristanišče danes ni več le zavetišče za bojno brodoge, ampak tudi za bojno letalstvo. Iz tega pristanišča bodo francoske bojne ladje imele samo 150 km do izhoda v Atlantsko morje. Prav tako pa bodo Francozi v neposredni bližini Gibraltarja lahko imeli močno zračno brodoge, opremljeno z vsemi bojnimi sredstvi. Sicer pa je pomorsko oporišče dandanes še bolj važno za bojna letala, kakor pa za bojne ladje, ne glede na to,

da so tudi bojne ladje dandanes pri sedanjih bojnih sredstvih bolj navezane na varstvo. V operacijah mora biti nagromadeno silno bojnega materiala, bencina, olja, premoga, streliva, itd. Najhitrejši rušilci, lahki patroljski čolni, zlasti pa letala ogrožajo pomorsko silo, katera je prisiljena, da po dovršeni nalogi naglo izgine v varstvo utrjene luke, kjer je na razpolago dovolj obrambnih sredstev zoper grozeče napade iz zraka.

Francosko mornariško vodstvo je v Oranu in v luki Mers-el-Kebir ustvarilo že močna dela — do podzemskih tankov za olje, ki so varni pred bombami. Luka je naravnost idealna za pristajanje ladij. Zaliv obdajajo strme, do 500 metrov visoke gore, ki varujejo luko pred sitnimi zahodnimi vetrovi, zlasti pa omogočajo, da se na teh višinah nameste obrežne in zračne obrambne baterije. V tem oziru je luka Mers-el-Kebir prav podobna Toulonu. Na severni strani luke bodo zgradili še 1850 m dolg pomol, ki bo od severne strani zavaroval luko. Nadalje bodo utrldili obrežje, zgradili ladjedelnice, skladišča ter še nova podzemna skrivališča za tanke.

Končno nameravajo zgraditi še podzemski predor, ki bo luko vezal s Oranom. Francozi časopisi poročajo, da je maršal Lyautey l. 1903 ko je obiskal luko Mers-el-Kebir, dejal, da si mora Francija tukaj zgraditi svoj drugi Toulon. Če premislimo zemljepisne razmere Sredozemskega morja, vidimo, da Francozi tukaj res grače novi francoski Gibraltar.

"LEOPARDOVI LJUDJE" OB ČRNI REKI

Sredi porečja Amaconke ob reki Rio Grande je dežela pokrita s pragozdovi. Ker ni ne cest, ne potov, gre ves promet po reki Rio Negro — Črni reki. Misijonisti leži na braziljskih tleh blizu ekvatorja ter ima do cela tropsko podnebje. Najnižja temperatura je 18 stopinj, najvišja pa 38. Ker je zemlja zelo vlažna, je vročina zelo neprijetna. Kadar dežuje, pade včasih na en dan do 6 cm dežja.

Prebivalstvo tega ozemlja je razdeljeno v štiri vrste. Ob spodnjem toku Črne reke žive beli ljudje in mnogo mešanec. Po deželi je raztresenih mnogo Zamorevcv, ki so potomci tistih črncev, katere so svojčas iz Afrike pripeljali semkaj v sužnjost. Glavni del prebivalstva pa so Indijanci, zanimivi in prijazni ljudje. Kadar so med seboj, so zelo zgovorni in veseli, vpriču tuja pa so nezaprtni in celo sovražni.

Njihovo družabno življenje se izživlja po rodovih, ki so si drug drugemu prijazni. Izjemo delajo le Indijanci hudobnega plemena, katerega tudi Indijanci imenujejo "gozdni ljudje", češ, da to niso Indijanci, ampak izvirajo od leoparda. Zato jih tudi drugi Indijanci streljajo kakor divjo zverjad. "Gozdni ljudje" pa druge Indijance tudi zasledujejo in jih streljajo z zastrupljenimi puščicami.

Naselbine leže ob reki in so sestavljene iz prostornih lesenih koč. Notranjost take kočje je razdeljena v tri dele: v večjem srednjem delu žive domači čez dan, v obeh stranskih delih pa prebivajo in spe posamezne družine istega rodu. Manjši rodovi imajo le po eno kočjo, večji jih imajo po več, kolikor je pač rod močan. Ves rod pa je brezpogojno pokoren strogi vladi svojega poglavarja. Še nikdar se ni zgodilo, da bi se kak Indijanec uprl ukazu svojega poglavarja. Kadar kaka žena pričakuje veselega dogodka, se nekaj dni poprej umakne v pragozd ter se tam s postom in vzdržnostjo pripravlja na izpolnitev velike naravne skrivnosti. Mož pa medtem doma opusti vsako delo, celo lov, ter samo je in pije. Ko pride otrok na svet, mož obišče svojo ženo v pragozdu in pogleda otroka, nato pa se vrne domov in zopet je in pije toliko časa, dokler se mu žena ne vrne domov.

Otroke vzgajajo samo matere. Moški se za take stvari niti ne zmenijo, ne, ampak hodijo le na lov. Vsa dela opravljajo ženske. Deklice morajo že zgodaj začeti delati, dečki pa žive v neomejeni prostosti ter se že kot mladi frkolini ponašajo s svojo puščico in lokom. Posebno radi streljajo s puščico ribe v vodi. Tak frkolin čisto gotovo zadene ribo, četudi pla-

va 1 meter pod vodo. Zhenijo pa se Indijanci takole: Indijanec svojo nevesto ali ukrade ali oropa. Zeninov oče gre po sosednih naselbinah ogledovat si, kje bi našel kako pripravno nevesto za sina. Ko jo najde, se vrne domov, zbere 20 do 30 oboroženih rojakov in ukrade nevesto. Če je ta zadovoljna, se mlada dva takoj poročita. Nekaj tednov po poroki vsi skupaj gredo obiskat nevestine starše in jim prineseo majhna darila. S tem je sklenjen mir med rodovi.

Vsi Indijanci verujejo v Boga in tudi v hudobnega duha ter v posmrtno življenje. Ne poznajo pa darovanja in molitve. Če so dobili zaupanje v misijonarja, mu kmalu popolnoma zaupajo in se dajo krstiti. V misijonskih šolah so indijanski otroci zelo brihtni, jih ni težko vzgajati ter se radi uče. Po dveh, treh letih šole že znajo vsi dobro pisati in brati. Le računstvo jim dela preglavice, zakaj Indijanceve številke segajo le malo čez 20.

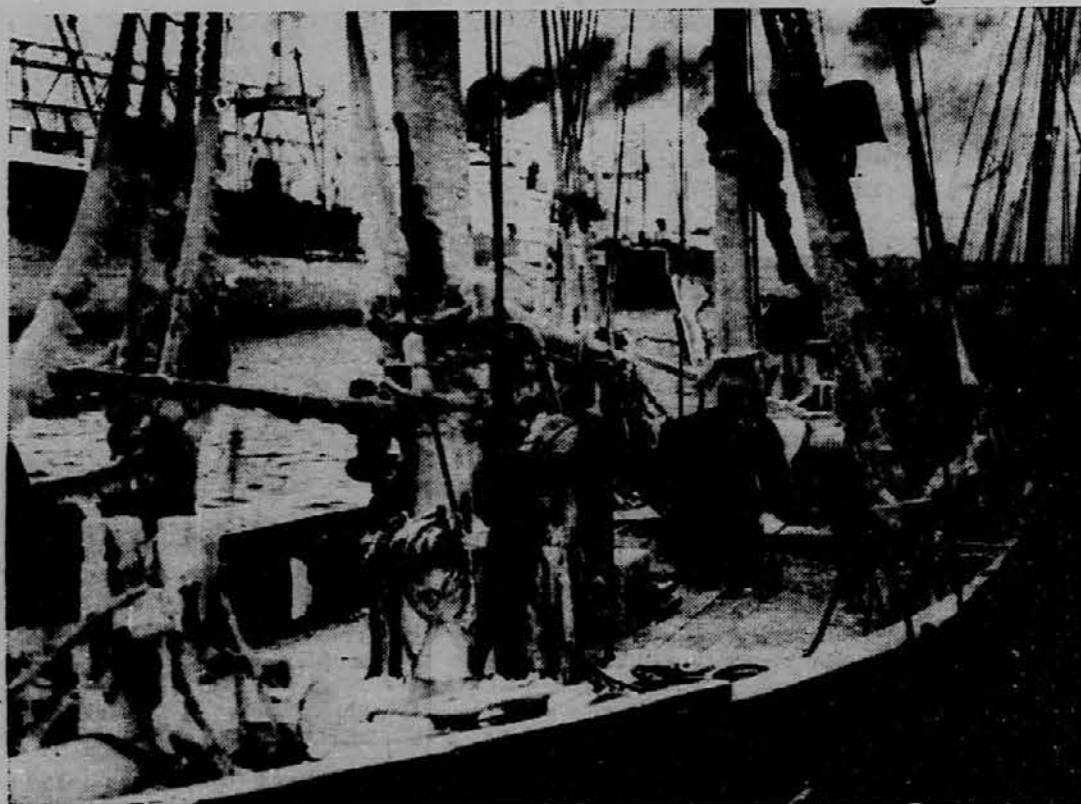
BOGATI MAHARADŽA

Indijski maharadža iz Patiale je najmočnejši indski knez na svetu. Koliko prav za prav ta bogataš ima, tega še nihče ni mogel preceniti. Že darila, biseri, demantni nakit itd., ki ga podarja, pomenijo tako bogastvo, da se mora vsakdo čuditi. Ko so Angleži praznovali vladarski jubilej svojega kralja, je tudi ta bogataš z vsem sijajem prišel iz Indije v London. Tu se je seznanil z mnogimi umetniki. Ko se je maharadža vrnil v Indijo, je angleški akademski kipar Salisbury v svoje veliko zaudenje od maharadže dobil povabilo, naj ga pride obiskat v njegovo prestolnico v Indijo. V pismu je maharadža umetniku izjavljal, da ga zaradi tega vabi k sebi, da bi ga slikal, ker je nemogoče, da bi mogel pripeljati v Evropo vse dragocenosti, katere spadajo k njegovemu kronskemu ornatu. Samo dragočenosti na obleki, v kateri se da kronati, so vredne več ko 6 milijonov angleških funtov. Takega bogastva ne more vzeti s seboj na pot, ker bi ga nobena zavarovalna družba ne hotela zavarovati. Ker bi se pa rad dal slikati v svojem kronskem ornatu z vsemi kronskimi dragulji, je sklenil slikarja povabiti v Indijo.

DRAG TELEFONSKI POGOVOR

Najdražji telefonski pogovor je imel ravnatelj neke londonske avtomobilske tovarne. Ta pogovor med Londonom in Parizom je veljal 1000 angleških funtov ali četrta milijona dinarjev. Trajal pa je ta telefonski pogovor celih 13 ur in 51 minut. Londonski ravnatelj je govoril s svojo podružnico v Parizu ter ji dajal potrebna navodila. Čisto podrobno je razmotrival, kaj vse bi pariška tovarna podružnica mogla izdelovati ter ji je dajal tudi navodila, kako je treba stvar organizirati. Na koncu je določil cene, po katerih naj posamezne avtomobile predajo. Nevezadnic je še po telefonu kontroliral knjigovodstvo pariške podružnice.

ZNAMENJA ZIME

Ribiški čoln "Elvira Gasper" se je vrnil v bostonsko pristanišče ter prinesel s seboj prva znamenja letošnje hude zime. Vrvi so pokrite z debelim ledom.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso prostrežbo, in kdor je od večšega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanje zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, da m o vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

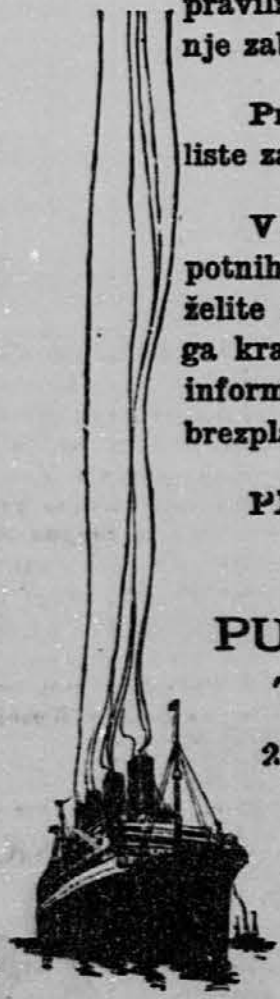
SLOVENIC' PUBLISHING Co.

Travel Bureau

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

Nekaj priporočljivega za dolge zimske večere: — Slovensko - Amerikanški Koledar.

POUCNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ZEMLJEVIDI
MOLITVENIKI
IGRE

Romani...

ANA KARENINA, roman spisal L. N. Tolstoj. Dva zvezka, trdo vezana, 1078 strani... \$6.50
RELIEFA KARIKATURA, spisal Andrey Ter-novce... 30
AKT STV. 113. Spisal E. Gaborian, 336 strani, Cena... 75
ANDREJ TERNOVC, reliefna karikatura Spisal Iv. Albreht, 56 strani... 30
BEATIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova... 60
BELE NOCI, MALI JUNAK, spisal F. M. Do-stojevski, 152 strani, Cena... 60
BELI MECESEN, roman, spisal Jus Kozak, 116 strani, Cena... 40
BLAGAJNA VELIKEGA VOJVODE, roman spisal Frank Heller, 162 strani, Cena... 60
BRATJE IN SESTRE V GOSPODU Spisal Cvetko Golar, 155 strani, Cena... 75
CRNI PANTER, spisal Milan Pugelj, 219 strani, Cena... 30
CRTICE IZ ZIVLJENJA NA KMETIH, spisal Andrej Jozic, 92 strani, Cena... 35
DALMATINSKE POVESTI, spisal Igo Kas, 94 strani, Cena... 35
DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt, 112 strani, Cena... 40
DON KIHOT, spisal Miguel Cervantes, 158 str., Cena... 75
DROBIZ, spisal Franc Milčinski, 130 strani, Cena... 60
FAROVSKA KUJARICA, spisal J. S. Baar, 207 strani, Cena... 1-
FLOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek, 183 strani, Cena... 60
GLAD, spisal Knut Hansson, 240 strani, Cena... 30
GOMPAČI IN KOMURSARI Spisal Julij Zeyer, 154 strani, Cena... 45
GOSPODARICA SVETA, spisal Karl Figdor... 50
GUSAR V OBLAKIH, spisal Donald Keyhoe... 80
GOSPODARICA SVETA, (Karl Figdor)..... 50

GOZDOVNIK, spisal Karl May, Dva zvezka, 298 in 136 strani, Cena... 75
GREŠNIK LENART, spisal Ivan Cankar, 114 str., Cena... 70
HADŽI MURAT, spisal L. N. Tolstoj, Roman, 79 strani, Cena... 40
HEKTORJEV MEČ, spisal Rene La Bruyere, Roman, 79 strani, Cena... 50
HELENA, roman, spisala Marija Kmetova, 134 strani, Cena... 40
HUDI ČASL — BLAGE DUŠE, spisal Franc Betela, 96 strani, Cena... 75
HUDO BREZNO in druge povesti, spisal Franc Erjavec, 79 strani, Cena... 35
IDJOT, Spisal F. M. Dostojevski... 3.35
IGRALEC, spisal F. M. Dostojevski, 265 strani, Cena... 75
IZBRANI SPISI dr. Hinka Dolence, 145 strani, Cena... 60
IZBRANI SPISI dr. Janeza Mencingerja, trda vez, 100 strani, Cena... 1.50
IZLET GOSPODA BROUČKA V XV. STOLETJE, spisal Cech Svatopluk, 246 strani, Cena... 1.20
JAGNJE, 110 strani, Cena broš. 40 vez... 45
JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz, 123 strani, Cena... 50
JUAN MISERIA, spisal H. L. Coloma, 168 str., Cena... 60
JURČIČEVI ZBRANI SPISI, devet trdo vezanih knjig, Vsaka ima nad dvesto strani, Cena vsem devetim knjigam je... 9-
JUTRI, spisal Andrej Strug, 85 strani, Cena trdo vezano... 75
KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne, 65 strani, Cena... 45
KAZAKI, spisal L. N. Tolstoj, 308 strani, Cena... 75
KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Aleševce, TRI knjige po 150, 180 in 114 strani, Cena... 66 vsake zvezke. Vsi trije... 1.50
LA BOHEME, Spisal H. Murger, 402 str., Cena... 30

KMEČKI PUNT, spisal Aug. Senoa... 75
LISTKI, (Ks. Meško), 144 stran... 70
LJUBLJANSKE SLIKE, spisal Jakob Aleševce, 263 strani, Cena... 60
LOV NA ŽENO spisal J. O. Curwood, 194 strani, Cena... 80
LUCIFER, spisal Jean de la Hire, 292 strani, Cena... 1-
MALI LORD, spisala Frances Hodgson Burnett, 193 strani, Cena... 80
MALENKOSTI, spisal Ivan Albreht, 120 strani, Cena... 30
MATERINA ŽRTEV, 240 strani, Cena... 60
MED PADARJI IN ZDRAVNIKI Spisal Janko Kač, 119 strani, Cena... 60
MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar, 230 str., Cena... 80
MLADA LETA, (Jan. E. Arek), 188 str., Cena... 60
MOJE ŽIVLJENJE, spisal Ivan Cankar 168 str., Cena... 75
MORSKI RAZBOJNIK, spisal Kapit n Fred. Marryat, 192 strani, Cena... 80
MOŽJE, spisal Emerson Hough, 209 strani, Cena... 1.50
MLADA LETA, (Jan. E. Arek), 188 str., Cena... 60
NA KRVAVIH POLJANAH... 1.50
NAŠA VAS, spisal Anton Novčan, 224 strani, Cena... 1-
NAŠA LETA, spisal Milan Pugelj, 125 strani, Cena vez... 70
NANŠI LJUDJE, spisal Alois Remec, 94 strani, Cena... 40
NOVA EROTIKA, spisal Ivan ROZMAN, Trdo vezana, 115 strani, Cena... 70
PASTI IN ZANKI, spisal I. S. Oreš, 231 strani, Cena... 50
PINGVINSKI OTOČ, spisal Anatele France, 282 strani, Cena... 60
PLAT ZA DNA, spisal Leonid Andrejev, 131 str., Cena... 40

Spisi...

MORSKI RAZBOJNIK, spisal kapit n Fred. Marryat, 192 strani, Cena... 80
MOŽJE, spisal Emerson Hough, 209 strani, Cena... 1.50
MLADA LETA, (Jan. E. Arek), 188 str., Cena... 60
NA KRVAVIH POLJANAH... 1.50
NAŠA VAS, spisal Anton Novčan, 224 strani, Cena... 1-
NAŠA LETA, spisal Milan Pugelj, 125 strani, Cena vez... 70
NANŠI LJUDJE, spisal Alois Remec, 94 strani, Cena... 40
NOVA EROTIKA, spisal Ivan ROZMAN, Trdo vezana, 115 strani, Cena... 70
PASTI IN ZANKI, spisal I. S. Oreš, 231 strani, Cena... 50
PINGVINSKI OTOČ, spisal Anatele France, 282 strani, Cena... 60
PLAT ZA DNA, spisal Leonid Andrejev, 131 str., Cena... 40

PISANE ZGODBE, Spisal Janko Kač, 113 str., Cena... 60
POSLEDNI DNEVI POMPEJA (2 zv.)... 1.25
POPOTNIKI, spisal Milan Pugelj, 95 strani, Cena... 60
POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško... 60
PRAVICA KLADIVA, spisal Vladimir Levstik, 144 strani, Cena... 50
PRED NEVIHTO, spisal I. Turgenev, 96 str., Cena... 35
PRIHAJAČ, spisal Fr. Detela, 157 strani, Cena... 60
PRI STRICU, spisal Gangl, 111 strani... 60
PRODANE DUŠE, spisal Joža Likovič, 160 str., Cena... 60
PTICE SELIVKE, Rabindranat Tagore, Trda vez, 84 strani, Cena... 75
RANJENA GRUDA Spisal Ivan Albreht, 103 strani, Cena... 35
RDEČA MEGLA, spisal Karl Figor, 192 strani, Cena... 70
RENE MAUFERIN Spisal Edmond de Concourt, 229 str., Cena... 40
ROMAN ZADNJEGA CESARJA HABSBURŽANOV... 75
ROMANTIČNE DUŠE, spisal Ivan Cankar 87 strani, Cena... 60
SANIN, Spisal M. Arcašev, 488 str., Cena... 1-
SIN MEDVEDJEGA LOVCA, spisal Karl May, 160 strani, Cena... 30
SKRIVNOST NAJENKE, povest, Trdo vezano, 93 strani, Cena... 50
SLIKA DORIANA GRAYA, Spisal Oscar Wilde, 301 strani, Cena... 1.20
SREDOZIMCI, spisal Peter Bohinjec, 84 strani, Cena 40; vezano cena 378 strani, in je jako zanimivo pisana povest... 75
SLIKE, spisal Ksaver Meško, 189 strani, Cena... 60
STUDENT NAJ BO, — NAŠ VSARODANJI KRUH, spisal F. K. Fuzgar, 88 strani, Cena... 50
STRAHOTE VOJNE, spisala Bertha pl. Sutner, 228 strani, Cena... 50
SVETLOBRA IN SENCA, spisal dr. Fr. Betela, 176 strani, Trdo vezano, Cena... 1.20

TARZANOV SIN, Vezano 301 strani, broširana 90
TARZAN, SIN OPICE, 302 strani, broširana 90
TATIČ, spisal France Bevč, Trda vez, 86 str., Cena... 70
TUNEL, spisal Bernhard Kellermann, 295 str., Cena... 1.20
TRI LEGENDE O RAZPELU, spisal Julius Zeyer, Trda vez, 83 strani... 63
UGRABLJENI MILIJONI, spisal Seliger Brat, 291 strani, Cena... 1.20
VELIKI INKVIZITOR, spisal Michel Zevacec, 124 strani, Trda vez, Cena... 1-
VERA, spisala Olga Waldova, 154 strani, Cena... 40
V KREMLJIH INKVIZICIJE, spisal Michel Zevacec, 461 strani, Cena... 1.30
V METEŽU, Spisala Marija Kmetova, 219 str., Cena... 1-
V GORSKEM ZAKOTJU, spisal Anton Koder, 130 strani, Cena... 40
V OKOLJAH SVETA, spisal Robert Kraft, DVA DELA, 482 strani, Cena... 1.60
ZADNJA KMEČKA VOJSKA, Spisal A. Senoa, poslovenil L. J. za Ljudsko knjižico, obsega 378 strani, in je jako zanimivo pisana povest... 75
Z OGNJEM IN MEČEM, poljski spisal H. Sienkiewicz, 683 strani, Cena... 3-
ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA, Spisal Dostojevski, I. DEL 260 strani, II. DEL 212 str., 2-
ZAVABNA KNJIŽNICA, 122 strani, Cena... 75
ZADNJA KMEČKA VOJSKA, Spisal A. Senoa, poslovenil L. J. za Ljudsko knjižico, obsega 378 strani, in je jako zanimivo pisana povest... 75
Z OGNJEM IN MEČEM, poljski spisal H. Sienkiewicz, 683 strani, Cena... 3-
ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA, Spisal Dostojevski, I. DEL 260 strani, II. DEL 212 str., 2-
ZAVABNA KNJIŽNICA, 122 strani, Cena... 75

Povesti...

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PEIPER ROBERT:

STREL V PRAZNINO

Igralka Adrienne Duval, ljubljenska velemestne publike, vsi moški so jo oboževali, je sedela v salonu svojega stanovanja vsa nestrpna. Pričakovala je Johna Fellsa, slavnega boksarja, najmočnejšega moža z železnimi žilici.

In jaz, Adrienne Duval, slovita umetnica, sem glavna priča. "Morilka! Za umor, katerega ste vi storili, naj se jaz pokoravam?" "Saj ste bili pripravljeni na vsako žrtev! — Mogoče vas oprostijo, — teda preiskovalnemu zaporu ne uvidite."

John je govoril do besa. Hipoma se je nečesa domislil in stekel k vratom. Hotel je pobegniti. Toda močna roka ga je zadržala. Oklepala se je njegovih nog. John je padel na moža v spalni obleki, ki mu je gledal v oči. "Na pomoč!" je zakričal John. Bil je od strahu kot okamenel...

LJUDOŽRCI V MORJU

Ameriški kapitan William F. Youne je preplul vsa morja sveta ter lovil morske volkove. Dobro pozna te strašne morske roparje. Pred kratkim je izdal knjigo, v kateri popisuje svoje skušnje in doživljanje.

V Barbadoesu sem videl, da so vsi domačini s črno smolo namažali roke in noge, ko so se kopali v plitvi vodi, da ne bi jih zver iz morske globočine zapazila. Ti ljudje namreč vedo, da morski volk najprvo zgrabi za roko ali nogo. Dečki, ki se potapljajo v morje, da na morskem činu pobirajo novce, katere drugi mečejo v vodo...

Ko sem se vozil po srednjem delu Tihega oceana ter nato krenil ob atlantski obali, sem spoznal mnogo ljudi, ki so trmasto trdili, da morski volk ne napada človeka. Nikdar pa nisem prišel v dotiko z domačini in mornarji, ki bi bili kaj takega trdili. Nikdar mi ni nihče, ki je poznal morske volkove, trdil, da ta riba ni nevarna. Pač pa je res, da vsi ribiči in pomorščaki vsega sveta vedo mnogo zgodb, kako divja je ta romorska zver. Narod s črno kožo in tudi ljudje z rjavno kožo se te roparske zveri ne boje toliko, ker vedo, da se ta žival

Nekoč sva z Johnstonom vse dopoldne lovila morske volkove, popoldne pa sva živali delala iz kože in jih spravljala za prevoz. Vsakokrat se iz morskemu volku prerezal tudi njegov želodec, sem pregledal kaj je v njem. Tako sem prerezal trebuh tudi volku, ki je bil 3.50 m dolg. Pri tem sem opazil, da ima želodec čudno obliko. Previdno sem razparal želodec, iz katerega je pogledala cikroglava kost. Z eno roko sem prijel za kost, z drugo sem pa rezal naprej. Na kosti je visel košček mesa. Ko sem kost potegnil iz želodca, sem v svojo grozo zapazil, da je človeška roka. Bila je roka moškega človeka, katerega je morski volk šele pravkar požrl, kajti koža je bila še čisto bela. Bi-

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE Pratike

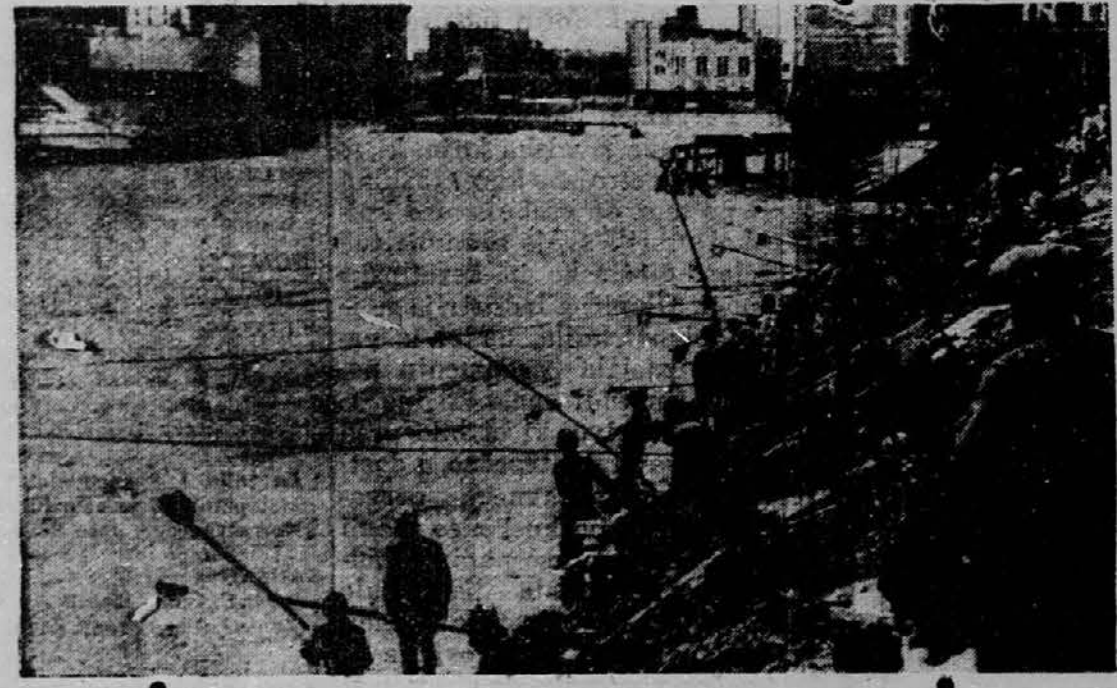
za leto 1936 Cena 25c s poštino vred. "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

MEDVEDOVO OKOSTJE V HRASTOVEM DEBLU

V nekem gozdu blizu Odese so pred kratkim podrli orjaški hrast, ki je bil več sto let star. Podrli so ga, ker je že začel trohneti. Ko so delavci deblo zagnali, je naenkrat zaga čudno zahreščala, da so prenehali. Zaga je namreč sredi debela naletela na nekaj trdega. Previdno so nato razsekali deblo in sredi debela našli celo okostje velikega medveda. Okostje je bilo dobro ohranjeno, le hrbtnica je bila zlomljena. O tej najdbi so obvestili naravoslovce, ka so stvar preštudirali in dognali, da je medved plezal na drevo, pri tem pa je zdrknil v duplino votlega drevesa in si zlomil hrbtnico. V duplu je potem žival mrtva obležala, drevo pa je raslo in zadelalo medvedov trup. Ko so preiskovali, koliko je hrast približno od tistega časa zrastel, so dognali, da je medvedovo truplo ležalo v hrastu že kakih 175 let.

Fotografije, ki predstavljajo "naše najlepše kraje" so pošle. Tisti, ki so jih naročili, naj nekoliko potrpe, da dobimo rovo zalogo iz domovine. Knjigarna "G. N."

POVODENJ V TEXAS

Velika povodenj v državi Texas je zahtevala deset človeških žrtev ter napravila za milijon dolarjev škode. V mestu Houston se je na bregu zbralo veliko število nezaposlenih, ki z mrežami in trnki love razne predmete, ki jih je voda odnesla iz človeških bivalšč.

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA IZ 17. STOLETJA Spisal: ALESSANDRO MANZONI

119

Duhovnik je ugodil prošnjo, ne le s tem, da mu je povedal ime ulice, v kateri je bila ona hiša, temveč dal mu je tudi kratek potopis, ker je videl, kako zelo ga ubožec potrebuje: označil mu je namreč v večkratnim "desno" in "levo", s cerkvami in križi še ostalih šest ali osem ulic, ki jih je moral prehoditi do tja.

"Bog vam ohrani zdravje, v tem času in vedno," je dejal Renzo in ko se je oni zganil, da bi šel, je dostavil: "Še eno uslugo," in mu povedal o ubogi pozabljeni ženski.

Dobri duhovnik se mu je zahvalil, da mu je dal priliko za tako potrebno delo usmiljenja, in odšel dalje rekoč, da opozori, kogar je treba. Zganil se je tudi Renzo in spotoma je skušal samemu sebi ponoviti oni potopis, da ne bo znova prisiljen vpraševati na vsakem vogalu. A ne morete si predstavljati, kako mučno mu je bilo to opravilo, ne toliko radi težavnosti stvari same kolikor radi nove zmede, ki se je polastila njegove duše. To ime ulice, ta sled poti sta ga tako vznemirila. Bila je to navedba, katere si je želel, ki je zanj prosil in brez katere ne bi mogel nikamor; tudi ni izvedel nič drugega, iz česar bi mogel zajeti kakšno neugodno znamenje. Toda kaj hočete? Ta nekoliko razločnejša misel na bližnji konec, ko se reši velike negotovosti, ko zasliši: "Živa je" ali pa: — "Mrtva je", ta misel ga je tako presunila, da bi mu bilo tisti hip bolj všeč, če bi mu bilo vse še temno, če bi bil še le na začetku poti, ki se je zdaj dotikal že njenega konca. Vendar pa je zbral svoje sile in rekel sam pri sebi: — Eji, če začnemo zdaj igrati otroka, kako se to konča? — Tako se je kolikor mogoče utrnil in nadaljeval svojo pot v osrčje mesta.

Kakšno mešto! In koliko strašnejše je bilo zdaj v primeri z mestom, kakršno je bilo pred letom radi lakote! Renza je slučaj zanesel prav skozi najturobnejši in najobupnejši del mesta: preko tistega križišča cest, ki se je imenovalo "carrobio" Novih vrat. (Takrat je stal križ na sredi in nasproti njemu tik današnje cerkve sv. Franciška di Paola stara cerkev z imenom sv. Anastazije.) Tolika sta bila v tej okolici besnost kuge

in smrad zapuščenih mrličev, da so se redki prebivalci, ki so še ostali živi, bili prisiljeni umakniti, tako da se je z žalostjo, ki jo je v potniku vzbujal pogled na to samoto in zapuščenost, družila groza in oskudnost sledov in ostankov nedavnega bivanja. Renzo je pospešil korak, osrečujoč se z mislijo, da cilj ne more biti še tako blizu, in upajoč, da se pozorišče vsaj nekoliko spremeni, preden pride tja. In res je čez malo dospel na kraj, ki se je lahko imenoval mesto živih; toda kakšno mesto in kakšna živa bitja! Radi sumu ali iz strahu so bila zaprta vsa cestna vrata razen onih, ki so bila na stečaj ooprtja, ker so bile hiše zapuščene ali zasedene; drugod so bila vrata zabita ali zapečatena, ker so v hišah umrli ali zboleli ljudje na kugi; še druga vrata so bila zaznamovana z ogljenim križem, da bi "monatti" vedeli, da je odondod treba odnesti mrličev. Vse to pa se je vršilo le bolj na slepo, kakor je pač bil tu ali tam kak zdravstveni komisar ali kak drug uradnik, ki ga je mikalo izvajati ukaze ali delati sitnosti.

Vseposvobod je bilo videti cunje in — kar je bilo še bolj odvratno — gnojne obveze, okuženo stelo ali z oken spuščene rjuhe, večsih trupla nenadoma na cesti umrlih oseb, ki so jih pustili tam, dokler ni prišel mimo kak voz ter jih odpeljal, ali mrličev, ki so popadali z voz samih ali so jih ljudje vrgli skozi okna na ulico — tako zelo je dolgo trajala, besneča nezgoda posirovila duhove in zamorila vsako sled sočutja in vsako družabno obzirnost!

Ko je povod ponemal sleherni hrup v prodajalnah, trušč kočij, vpitje prodajalcev in kramljanje sprehajalcev, je to smrtno tišino redkokdaj prekinilo kaj drugega nego ropot pogrebnih voz, tožbe revežev, tarnanje bolnikov, tuljenje besnečih in vpitje "monattov".

(Dalje prihoduje.)

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI !!

- IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani. Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nazir. Cena 1.50
V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani. Vsebina: Kovač Šimen; Zaroča z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik. Cena 1.50
KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami. Vsebina: Jezero smrti; Moj romap ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezdi. Cena 1.50
PO DIVJEM SURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami. Vsebina: Amadlja; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema. Cena 1.50
PO DEŽELI SKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani. Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju. Cena 1.50
SATAN IN IŠKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani. Vsebina: Izseljenci; Yuma Šetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta.
Z U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani. Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno — Rih, in njegova poslednja pot. Cena 1.50

Naročite jih lahko pri: KNJIGARNI "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

PAIN EXPELLER. Proti bolečinam in boleznim mišic. ANCHOR PAIN-EXPELLER. Se hitro, gotovo pomoč.

PRODANE DUŠE

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Tako je teta odšla še pred njo in Roza je imela dovolj časa skoro do poldneva. Z veliko naglico opravi domača dela ter gre nato v delavsko posredovalnico.

Ko predstavijo obe dekleti, tedaj Marta Rozo smeje pogleda.

"No, potem pa bove skupaj imeli lepo vožnjo," pravi Marta, "kar sem si že davno želela. Samo da ne bi zboleli za morskbo boleznijo. Tega se malo bojim. Pa to je edino, česar se bojim. Drugače pa se samo veselim. Ali se tudi vi veselite?"

Rozi je takoj lažje okoli srca. Martine oči se tako veselo smehljajo, da postane Rozi cela zadeva namah mnogo lažja.

"To mi je milostljiva gospa že tudi rekla," odvrne Marta, "Prav zares, vas prav nič ni treba biti strah," pripomni gospa Petri.

Marta se zasmije. "E — strah — to je mnogo preveč rečeno, samo malo neprijetno je. No, gospodična Rihar, me bove prijateljici. Ste tudi sirota, kot mi je povedala gospa Petri. Mogoče naju tam čaka sreča — tukaj tako vse skupaj ni nič."

Oba Petrijeva se peljeta z dekletoma na potniški urad, kjer je bilo vse opravljeno brez vsakih težkoč. Petri je bil v takih zadevah zelo izvežban.

Nato sta se Petrijeva z obema dekletoma dogovorila, da naj čez teden ob gotovem času pridete v njihov hotel in v najboljšem razpoloženju se poslovijo.

Roza je bila vesela, da je prišla pravočasno domov, da je pripravila obed, predno sta stric in teta prišla domov.

Skrivaj je prihodnje dni pripravljala svoje stvari, katera je spravila v dva ploščata kovčega, ki sta preostala še iz vožnje po Sredozemskem morju z očetom in sta bila spravljena v podstrešju. Sedaj sta ji prišla ravno prav. Kadar koli je šla teta iz hiše, je nesla nekaj stvari v podstrešje, dokler ni bilo vse spravljeno. S seboj je vzela majhne spomine na svoje stariše, poleg svoje obleke in perila še fotografije svojih starišev. Cesar ni mogla spraviti v oba kovčega, je morala pustiti, ker več prtljage ni smela vzeti s seboj. Te dni Roza ni ugovarjala, kadar je nanesel pogovor na Burgerja. Tako sta mislila stric in teta, da se je že sprijaznila z mislijo na poroko ter sta jo zopet srečavala s priliznjeno prijaznostjo. Po njunem mnenju bo mogla Roza v bližnji bodočnosti jima nuditi lepo življenje.

Nekega popoldneva, ko sedi Roza s teto v sobi in popravlja perilo, Roza spretno obrne govor na teto Josipino. Rada bi o njej izvedela kaj natančnejšega.

"Kaj ne, teta Helena, teta Josipina je živela v Buenos Aires?"

"Da," odgovori teta kratko.

"Če še živi tam — ali pa če je sploh še pri življenju?"

Obraz gospe Helene zavzame sovražen izraz.

"Seveda še živi in je še vedno v Argentini, toda ne več v Buenos Aires, ampak v Rosario."

"O, ali ste zopet kaj slisali o njej?"

"Pisali smo ji, ko nam je šlo tako slabo, ker smo upali, da so se njene razmere izboljšale. Popisali smo ji naš strašni položaj ter smo pismo naslovili na gospo Josipino Worthove: na njen stari naslov v Buenos Aires. In na čudovit način je pismo prišlo v njene roke, četudi se je medtem že preselila v Rosario, kar smo povzeli iz njenega pisma iz Rosario, toda brez naslova. Sporočili smo ji tudi, da smo vzeli k sebi hčer bratrance Alberta Riharja in da moramo za njo skrbeti. Toda ta brezsrčna žena nam je pisala, da je sicer v položaju, da bi mogla za nas kaj storiti, da pa še ni pozabila, da je bil ravno stric Herbert, ki jo je pregnal iz domovine. Nehvaležna ženska! Stric ji je hotel samo preskrbeti bogatega ženina. Tc je seveda porabila samo za pretvezo, da ji ni bilo treba izpolniti naše prošnje. Zelo sem se jezila, da sem silila v strica Herberta, da ji je pisal. Saj za tebe bi bila lahko kaj storila, kot sva midva vsa ta leta. Toda je popolnoma brez vsakega čuta."

Roza je poslušala z veliko napetostjo in si ni mogla drugega, kot pri sebi misliti, da je moral biti stric Herbert vendarle mnogo kriv na tem, da je šla teta v širni svet. Saj je bil tudi sedaj kriv, da hoče sama bežati iz domovine.

Toda — posebno dobrosrčna ta tuja teta Josipina tudi ne more biti in bilo je dobro, da si o njej ni mnogo obljubljavala. Tudi ji na noben način ni hotela biti nadležna, samo da bi mogla imeti občutek, da v Argentini ne bi bila popolnoma sama. Samo v najhujši sili, ko bi si ne mogla več pomagati, bi se obrnila na njo. In to je Roza trdno sklenila.

"Rosario menda ni daleč od Buenos Aires?" vpraša Roza.

"Stric Herbert pravi, kvčjemu tako daleč kot je Hamburg od Berlina. No, pa hvala Bogu, sedaj ne potrebujemo več njene pomoči. Ti boš zopet bogata in nam boš naš trud iz hvaležnosti poplačala. In stric bo pri tvojem bodočem možu imel izvrstno službo. Kaj ne, Roza, da boš pametna?"

In s hlinjeno ljubeznivim nasmehom pogleda teta Helena v Rozin obraz. Roza nekaj časa pomišlja, nato pa pravi prav diplomatično:

"Daj mi samo še malo časa, teta Helena."

"Seveda, Roza, saj imaš časa še cele tri tedne, da se pri vadiš na to misel. Samo pogled, gospod Burger ni vzor lepote, vendar pa je čeden mož in če pametno pričneš, ga moreš oviti okoli prsta. Saj je do blaznosti v tebe zaljubljen, ti pa boš mislila na nas. Marsikaj dobrega in prijetnega nam boš mogla preskrbeti. Saj vendar ne boš pozabila, koliko sva žrtvovala za tebe in da se imaš tudi samo, stricu Herbertu zahvaliti, da te je Burger spoznal."

(Dalje prihodnjik.)

PROMET POD ZEMLJO

Čikaška poduljučna železnica prevozi vsako leto nad pol milijona ton raznovrstnega blaga. Tračnice so dolge 61 milj. Newyorška poduljučna železnica je pa namenjena izključno le osebnemu prometu.

MASARYK KOT PREZIDENT

Odstopivši prezident ČSR. Tomáš G. Masaryk je bil štirikrat izvoljen za državnega poglavarja. Prvič 14. novembra 1918, ko so se vršile volitve bolj v obliki manifestacije kakor volitev, drugič 27. maja 1920, tretjič 27. maja 1927 in četrtič 24. maja 1934.

Masaryk se je kot prvi državljan vedno zavedal svojih dolžnosti in je bil na delu tudi tedaj, ko je težkoč imel počitnice. Niti bolezen ga ni odvezala dolžnost napram državi. Prebiral je vestno poročila, podpisoval zakone in dekrete, skliceval narodno predstavništvo itd. Celu za svoje boleznin v lanskem letu so prezidentovi tajniki opravljali normalno službo. Predlagali so mu pošto in referate in poročevali so mu ustno obrazlagali izvečke iz listov, ker so zdravniki Masaryku prepovedali čitanje. Tu li v najbolj kritični dobi svoje boleznin je Masaryk na ta način ohranil kontakt z zunanjim svetom in ni prekinil svojega dela za državo.

Za Masaryka je torej pomnilo predsedništvo samo napor in delo. Že pri svojem povratku v domovino, 21. decembra 1918 je Masaryk na Wilsonovem kolodvoru v Pragi poudaril na to dejstvo. Dejal je, da čaka vse in vsakogar mnogo dela, ker bo treba premagati ogromne težave. Masarykovo načelo pri delu pa je bilo formulirano v besedah: "O vsem se bomo prijazno sporazumeli." Masaryk je ostal zvest svojih obljubi, sledil je vsem važnejšim dogodkom ter zasliševal posrednike javnega mnenja in

ljudske volje s tem, da je sprejemat obiske predsednikov parlamenta in senata. A tudi s člani vlade je bil prezident v najozbiljših stikih. Poleg tega je vedno rad sprejemal domače in tuje novinarje ter jim je dajal izjave, ki so jih želeli od njega.

TRGOVINA S SMRTJO

Taista francoska tvornica, ki je izdeluje skupene pline za Musselinijve čete v Afriki, pošilja ob enem plinske maske negušu za abesinsko vojsko. Francoski tvorničarji torej služijo na dve strani, toda zli se, da so doslej zaslužili več pri Italijanih nego Abesincih, kajti uvedba plinskih mask pri primitivni vojski je mnogo bolj komplcirana nego raba strupenih plinov v armadi, ki ima za to vse priprave.

Abesinske čete se baje tudi upirajo natikanju plinskih mask. Nadalje sodijo, da nimajo abesinski vojaki več nego sto do 150 takšnih mask, kar pomeni pravi nič v primeri z ogromnim številom negušev vojske, ki šteje milijon mož. Podoba je tudi, da si abesinsko vojno vodstvo prav nič ne prizadeva, da bi preskrbelo vse vojaštvo s plinskimi maskami. Vohče se zli, da nastajajo v abesinski vojski velike težave glede uvedbe modernejšega orožja. Nemalo pripomore k temu tudi dejstvo, da so abesinski nozlarji veliki skopuhji, ki vtačnejo denar rajši v lastni žep, kakor ga porabijo za zaščito življenja svojih vojščakov.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

Table listing book titles and prices: DOMAČE ŽIVALI 72 strani, Cena 30; GODČEVSKI KATEKIZEM 61 strani, Cena 25; HUMOREŠKE IN GROTESKE 180 strani, Cena 80; 12 KRATKOČASNIH ZGODBIC 72 str., Cena 25; PO STRANI KLOBUKA 159 strani, Cena 50; POL LITRA VIPAVKA, spisal Fejgel, 136 str., 60; PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU 118 strani, Cena 25; SANJSKA KNJIGA 60; SANJSKA KNJIGA 30; SLOVENSKI ŠALJIVEC 90 strani, Cena 40; SPAKE IN SATIRE 150 strani, Cena 90; TIK ZA FRONTO 150 strani, Cena 70; TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE 67 strani, Cena 30; TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šalovico "Vse naše"), 189 strani, Cena 50; VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA 150; VESELE POVESTI 79 strani, Cena 33; ŽENINI NAŠE KOPRNELE 111 strani, Cena 45.

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Za petdeset centov ni mogoče kupiti bogve kakšno darilo. Vaš prijatelj pa bo gotovo vesel, ako mu podariti Slovenko - Amerikanski Kolar.

ENO UKRADEL, DRUGO ODVEDEL

V Budejovicah je policija arretirala 23-letnega trgovskega nameščena Johanna Gaffala, ki ima navzlic svoji mladosti že precej pisano življenje za seboj. Bil je že večkrat zaprt zavoljo ženitnih sleparij in drugih hudodelstev. Zadnja njegova dejanja ga bodo spravila menda za dalj časa med štiri stene.

V nekem pariškem nočnem lokalu se je Gaffal pred kratkim seznanil z mlado Švicarko, imela je nekaj prihrankov, pa jo je premotil, da se je zagledala vanj ter ga je začela materialno podpirati in se dala prezevoriti, da je odšla z njim v Linz, kjer je hotel Gaffal odpreti trgovino — z njenimi prihranki. Denar je v Linzu skrival pod blazino, toda čez nekoliko dni ji je izginil. Ko je mladega moža postavila na odgovor, ji je priznal, da je denar sam vzel, pa le zato, da bi ga bolje shranil.

Bila je tako zaljubljena, da se je s tem odgovorom zadovoljila. Še isti dan je Gaffal izginil iz Linza, z njim je izginil seveda tudi denar, a podjetni mladenič si je vzel za sprenstvo še neko mlado švicarico, ki ji je zmešal glavo, da je ostavila očetov dom. Staršem je pustila pismo s sporočilom, da potuje v Pariz. Nekoliko dni pozneje se prejel njeno pismence z Dunaja, potem pa iz Frankfurta ob Meni. Policija ki je dobila vlogel v ta pisma, pa ima vtis, da jih je diktil Gaffal in da navajajo neresnične podatke, ki naj bi za brisali sled za beguncema.

Izdala je za njima tiralice, ki je imela ta uspeh, da so ju že 24 ur pozneje prijeli v Budejovicah, od koder je Gaffal domov. Dekletu so nasvetovali, naj se vrne domov, kamor pa doslej še ni prispela. Gaffalu ki je večino ukradenega denarja že porabil, pa pretipavajo po vseh praviilih vest.

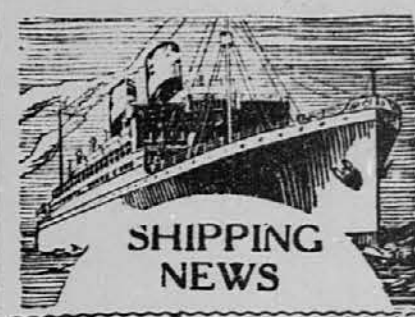
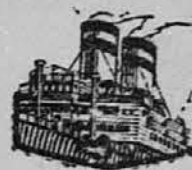
UMETNI PERGAMENT

V dobi umetnega bencina, umetnega sladkorja in drugih sintetičnih proizvodov vsakdanje rabe, ni nič čudnega da so se kemiki lotili tudi reševanja starega problema, kako bi izdelali umetni pergament.

Pergament je kakor znano nestrojna živalska koža, ki se od usnja strojene kože, razlikuje po tem, da vsebuje med kožnimi vibrili svoje naravne toščine, glutinske in keratinske snovi. Papirna industrija se je že dolgo trudila, da bi iz papirja izdelala pergamentu podobno in tudi enakovredno u metno tvorivo, ki bi bilo pred vsem prav tako trpežno, a dosti cenejše od naravnega pergamenta. Ti poskusi niso mogli uspeti, ker so vse papirne imitacije pergamenta posnemale le njegovo površino. Natančnejše znanstveno raziskovanje je končno ugotovilo, da gre v prvi vrsti za to, da se iz papirja, ki naj bi postal pergament, iztisne zrak, na njegovem mestu pa se papirno vlakno prepoji s

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

410 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LJSTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

tolščnimi, glutinskimi in keratinskimi snovmi.

Če bi papir enostavno namakali v te snovi, ne bi prišli do smotra in tudi vakumska metoda je pri tej gosti tekoči, visoko molekularni snovi odpovedala. Tu so ugotovili, da zrak ne ostavi notranjosti papirja, če znaša zunanji pritisk zraka 0 in vlada v notranjosti torej višji pritisk 1 atmosfere. Zato so poskusili nasprotno pot: emulzijo, v katero so pomakali papir, so dali pritisk 8 do 12 atmosfer. Ros je tak pritisk zrak iz papirja iztisnil, na njegovem mestu pa je potem emulzija neovirano prešla v najmanjše dupline in luknjice v papirju. Tako izdelani umetni pergament pa je bil prav tako drag kakor naravni, dokler niso našli primerne postopka za neprekinjeno impregnacijo dolgega papirnega traku.

Po impregnaciji sledi osušitev, pri kateri pripravljani papir oženi. Končni produkt pa potem izgubi lastnosti papirja in postane naravnemu pergamentu enakovreden, samo da je neprimerno cenejši. Uporabiti se da za vse vrste, kjer so si morali doslej pomagati s pergamentom, posebno važna pa je bila tudi ugotovitev, da se da to tvorivo brusiti, polirati in sploh obdelovati kakor lesni furnir.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvično da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko ne potrebnega dela in stroškov, za to Vas prosimo, da skušate na računino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali ji pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imeno so tiskana z čebelimi črkami, ker so opravili obiskati tud druge naselbine, kjer je kaj na ših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauskin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattis; Walsenburg, M. J. Saruk
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupancic
ILLINOIS: Chicago, J. Bevic, J. Lukancic; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, Ill. in Illinois); Joliet, Mary Bamblich, Joseph ...; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Jote Zelens
KANSAS: Girard, Agnes Moenik; Kansas City, Frank Zagar
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec; Steyer, J. Černe (za Penna., W. Va. in Md.)
MICHIGAN: Detroit, Frank Stalar

- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše; Ely, Jos. J. Peshel; Eveleth, Louis Gouše; Gilbert, Louis Vessel; Hillbert, John Povše; Virginia, Frank Hrvatic
MONTANA: Roundup, M. M. Panlan; Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strohsna; Little Falls, Frank Kfassa
OHIO: Barberton, Frank Trobe; Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Reznik, John Slopek; Girard, Louis Nagode; Lorain, Louis Balant, John ...; Warren, Mrs. F. Rchaj; Youngstown, Anton K...
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec; Claridge, Anton Jerina; Conemaugh, J. Brezovec; Export, Louis Supančič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamlin; Greensburg, Frank Novak; Johnstown, John Polants; Krayn, Ant. Tauselj; Lezner, Frank Balloch; Manor, Frank Demshar; Midway, John Znot; Pittsburg, J. Pogačar; Presto, F. B. Demshar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Škober; Sheboygan, Joseph Kakeč
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar; Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izna potrdilo za svoje, katero je prejel. Zastopnik obo kom tople priporočamo.

UPREVA "GLAS NARODA"